

Rectores magnifici, spectabiles, honorabiles, cives academici carissimi, vzácní a milí hosté, dámy a pánové,

před osmi lety jsem na tomto místě uzavíral a bilancoval své rektorské období na Univerzitě Pardubice a blahopřál tehdy nastupujícímu rektorovi profesoru Miroslavu Ludwigovi. Chtěl bych mu nyní poděkovat za vše, co pro Univerzitu Pardubice za tuto dobu vykonal. Vážím si jeho odborných zkušeností a schopnosti řešit nelehké situace, které občas život v akademickém prostředí přináší. Velmi oceňuji přátelské vztahy s univerzitami v Čechách na Moravě i na Slovensku, které se podařilo vybudovat. Hojná účast vrcholných představitelů těchto respektovaných a vážených univerzitních institucí na dnešní inauguraci je toho přesvědčivým důkazem.

Ve svém předvolebním projevu před univerzitní akademickou obcí jsem zmínil, že našich 7 fakult představuje sedm příležitostí k úspěchu naší univerzity jako celku. Každá z fakult je v něčem výjimečná a nabízí studentům pestrou škálu studijních programů a zapojení do tvůrčích činností. Máme kvalitní učitele a vědce respektované v mezinárodním měřítku. Umíme se dohodnout a v rozumné míře centralizovat podpůrné činnosti. Bez specializovaných útvarů zajišťujících hospodářskou správu, informační systémy a stále důležitější informační zdroje si neumíme představit každodenní fungování. Z hlediska podílu finančních prostředků získaných na výzkumnou činnost patříme k nadprůměrným vysokým školám. Tomu odpovídá i sedmé místo v citovanosti vědeckých prací v mezinárodních časopisech mezi českými univerzitami. Jsme poměrně úspěšní v získávání vědecko-výzkumných projektů na národní úrovni a Univerzita Pardubice se též podílí na řešení řady projektů mezinárodních. Do budoucna je však třeba výrazněji usilovat o ještě širší zapojení do významných projektů ve spolupráci se špičkovými zahraničními pracovišti. S tím souvisí i systematické budování dvojjazyčného prostředí na naší univerzitě, které je prvním krokem k přirozené a rozsáhlejší spolupráci se zahraničními partnery.

Hlavními oblastmi činnosti univerzity jsou vzdělávací a tvůrčí aktivity. Jde o dvě komplementární oblasti, kdy jedna nemůže dlouhodoběji existovat bez druhé. Pouze na základě pečlivě kultivované a pěstované tvůrčí činnosti lze budovat a rozvíjet univerzitní pracoviště. Charakteristickým znakem je zapojení studentů do těchto tvůrčích aktivit. S potěšením mohu konstatovat, že k tomu na naší univerzitě dochází ve stále rostoucí míře, a to ve všech stupních i formách studia. Cílem je rozvíjení kritického myšlení studentů a hledání řešení formulovaných úkolů v týmové spolupráci a při respektování etických standardů. Měřítko nemohou být místní nebo regionální. Naší ambicí musí být, abychom se ve významných oborech pěstovaných na univerzitě poměřovali obecně platnými mezinárodními standardy. Zároveň je velmi důležité se soustředit na pěstování komunikačních dovedností, které budou hrát stále větší roli v prezentaci výsledků badatelské činnosti, ale i ve výuce.

Jedním z hlavních úkolů rektora by měla být péče o zajištění skutečně tvůrčího prostředí na univerzitě, ve kterém bude možné smysluplně sladit oba typy činností, pěstovat špičkovou vědu, spolupracovat s průmyslem, rozvíjet další tvůrčí činnosti a hlavně vychovávat kvalitní absolventy, kteří budou dělat čest jménu Univerzity Pardubice. Vnitřně silné vysoké školy znamenají vždy více než jen prostý souhrn svých součástí. Dokáží

formulovat obecnější vize, které nejsou jen průnikem zájmů jednotlivých fakult, ale synergicky a koherentně spojují to nejlepší, čím fakulty disponují a umožňují soužití různorodé akademické komunity v neustále a rychle se měnícím vnějším světě.

Nyní bych rád zmínil, co považuji za opravdu velmi důležité. Kvalita každé školy, univerzity nevyjímaje, se odvíjí od kvality studentů, kteří na ni studují. Jednou z mých hlavních priorit je rozšíření stávající spolupráce se školami nižších stupňů, nabízení možností spolupráce na zajímavých projektech a probouzení zájmu o poutavé příběhy vědy. Dobré příklady jsou pro život mladých lidí zásadní a často je dokáží pozitivně ovlivnit na mnoho let. Dokážeme-li v mladých lidech stimulovat zájem o vědeckou metodu a kritické myšlení, pak o budoucnost našich studentů a absolventů nemám obavy.

Univerzity lze považovat za jedny z nejstarších společenství, o které se kultura a civilizace opírají. Stáří a tradice jsou důležité, ale principy, na nichž jsou vybudovány, hrají ještě významnější roli. Jak již bylo řečeno, univerzitní vzdělání je založeno nejen na osvojování poznání získaného a nahromaděného našimi předchůdci, ale také na aktivním pěstování vědy. Pokud bych měl formulovat, v čem spočívá sama esence vědecké práce, pak bych asi řekl, že jde o trpělivý a nikdy nekončící proces hledání pravdy. Pravda je obsažena ve vědeckých hypotézách, které však nejsou neměnné, ale jsou neustále testované, zda souhlasí s experimentálními fakty. Zůstávají v platnosti, pouze pokud jsou s nimi v souladu. Jinak jsou nahrazeny hypotézami novými. Vědec prostřednictvím tvůrčí imaginace vypráví příběhy, u nichž se pak snaží pomocí velmi pečlivého testování ověřit, zda odpovídají realitě. Tento princip je zabudován v samých základech vysokoškolských institucí. Thomas Hobbes ve své knize „*Leviathan*“ před více jak třemi sty šedesáti lety přirovnal univerzity ke zřídům občanské a morální nauky a velmi zdůrazňoval nutnost, aby tato zřídla zůstala čistá a nezkalená. Je tedy velmi důležité pečovat o čistotu životodárných pramenů poznání a pěstovat s pokorou hledání pravdy, která může zvítězit jen tehdy, když se o to zasloužíme.

Stát v tuto slavnostní chvíli zde, před Vámi, je pro mne opravdu velká čest a závazek. Společně se svými spolupracovníky ve vedení univerzity a fakult podniknu vše pro to, aby Univerzita Pardubice po všech stránkách vzkvétala, hledala soulad mezi vzděláváním a vědou a udržovala ty nejlepší vztahy s vysokými školami doma i v zahraničí. Budu usilovat o kvalitní a oboustranně prospěšnou spolupráci s městem Pardubice, s krajskými i státními institucemi a se zaměstnavateli našich absolventů.

Vivat, crescat, floreat, alma mater, nostra Universitas Pardubicencis